

Datum : 27 maart 2020
Aan :
Van : Pieter Engelsma
Onderwerp : evaluatie Wmo taxi vervoer

Aanleiding

Bij het vaststellen van de begroting 2020 heeft de gemeenteraad een bezuinigingsmaatregel genomen door de reizigerstarieven van het Wmo vervoer te verhogen. Met deze evaluatie informeren wij u over de effecten van de maatregel. Hierbij zijn de reacties van Wmo reizigers, medewerkers van het Gebiedsteam en van de taxi ondernemers betrokken. De evaluatie is gebaseerd op het gebruik van de Wmo taxi in de maanden januari en februari 2020. Het effect van de maatregelen, die zijn genomen door de uitbraak van het Coronavirus, zijn hierop dus niet van invloed.

Doel van de maatregel

In het totale pakket van bezuinigingsmaatregelen is voor het Wmo vervoer een besparing van € 25.000 ingeboekt.

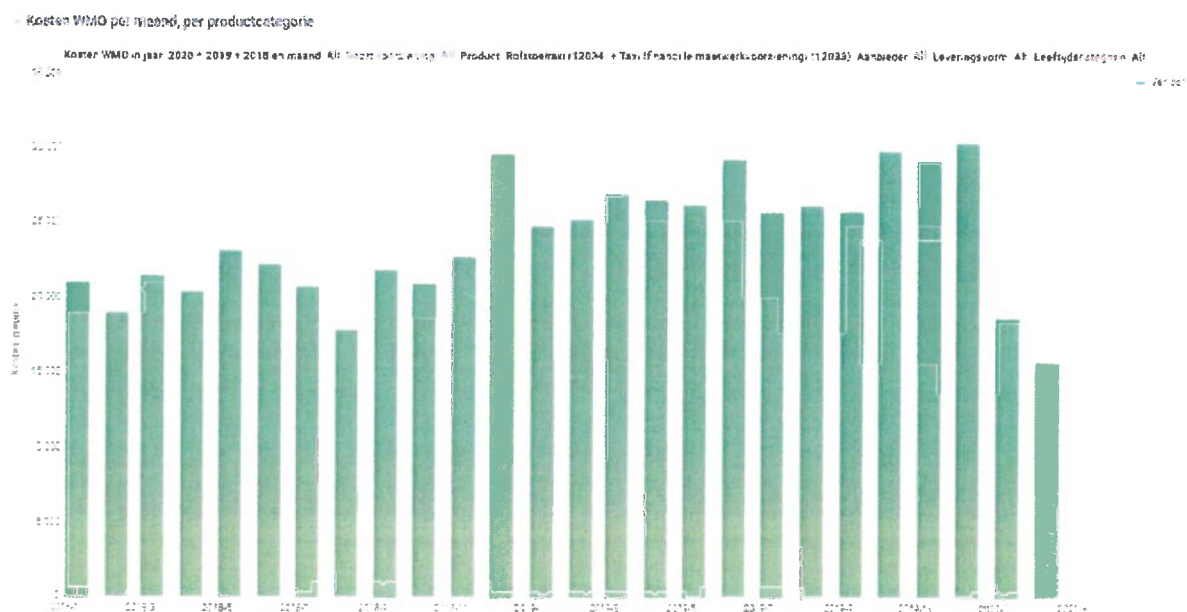
Wat is de maatregel:

Tot 1 januari 2020 betaalden inwoners met een Wmo indicatie (Wmo reiziger) voor vervoer per taxi zelf € 0,22 per kilometer. Deze bijdrage wordt aan het taxibedrijf betaald. Iedere Wmo reiziger mocht iemand gratis meenemen als noodzakelijk begeleider of gewoon voor de gezelligheid.

Vanaf 1 januari 2020 is het tarief voor de Wmo reiziger verhoogd naar € 0,30 per kilometer met een opstaptarief van € 2,00 per rit. Op advies van de lokale taxi ondernemers wordt vanaf 1 januari 2020 ook een bijdrage van de medereiziger gevraagd van € 0,30 per kilometer en een opstaptarief van € 2,00 per rit. Dit omdat de medereiziger een plaats inneemt in de taxi, die daardoor niet door een betalende klant kan worden bezet.

Ontwikkeling in gebruik

In onderstaande grafiek een overzicht van de uitgaven aan het Wmo taxivervoer:

In januari en februari 2020 zien we een daling van de kosten van ruim 30%. Als deze trend zich doorzet in 2020 betekent dat de genomen maatregelen een besparing van ruim € 100.000 opleveren

Reacties van de Wmo reizigers

Op 1 januari 2020 waren er in Opsterland 531 Wmo reizigers. Hiervan hebben 36 telefonisch, per mail of per brief hun bezwaren tegen de verhoogde tarieven kenbaar gemaakt. De bezwaren zijn vooral gericht op:

- de hoogte van het opstaptarief;
- de kosten van de begeleider, vooral als die noodzakelijk mee moet naar het ziekenhuis of wanneer de Wmo reiziger rolstoel gebonden is;
- kosten voor meereizende kinderen;
- de beperking van de maximale ritafstand.

Met deze 36 Wmo reizigers (of hun vertegenwoordiger) is contact geweest en gemeld dat er een evaluatie komt van de genomen maatregelen. De gemeenteraad kan op basis van deze evaluatie besluiten om maatregelen te wijzigen en vast te leggen in de "verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Opsterland 2020". Deze verordening wordt op 8 juni 2020 in de gemeenteraad besproken.

Van de 36 reacties van Wmo reizigers hebben 4 aangegeven dat hun reactie als formeel bezwaarschrift aangemerkt moet worden. Na overleg, ook met de gemeentelijke juristen, hebben zij er mee ingestemd om hun bezwaarschriften tijdelijk "on hold" te zetten. Afhankelijk van definitieve besluitvorming bepalen zij of hun bezwaarschrift alsnog in behandeling moet worden genomen.

Effect van gebruik

De ervaren effecten van de verhoogde tarieven zijn verschillend:

- 20% is blijven reizen. Zij vinden de prijsverhoging geen probleem;
- 50% is minder of niet meer reizen omdat de kosten te hoog zijn;
- 5% is meer van de Plusbus gebruik gaan maken;
- 25% Er zijn mensen die andere oplossingen voor hun vervoer zoeken. De kinderen worden vaker gevraagd of de buurman zorgt voor het vervoer.

De genoemde percentages zijn een inschatting, gebaseerd op een beperkt aantal mensen dat heeft gereageerd of is bevroegd.

Met name voor de grootste groep bij het tweede aandachtstreepje, dreigt (verdergaande) vereenzaming. Sinds 1 januari 2020 wordt aan een aantal personen uit deze groep, een aparte tegemoetkoming vertrekt in hun taxikosten (maatwerk), om ze niet door de bodem van een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van participatie te laten zakken.

Advies

Het is juridisch niet mogelijk om voor de verschillende doelgroepen gedifferentieerde tarieven te hanteren voor het Wmo vervoer. De vanaf 1 januari 2020 gehanteerde tarieven zijn fors en hebben met name voor mensen uit de laagste inkomensgroep het effect gehad dat ze minder of niet meer reizen. Deze groep beperkt het vervoer tot een noodzakelijke rit naar het ziekenhuis en reist niet meer om sociale contacten te onderhouden en maatschappelijk actief te zijn. Juist voor dat laatste is het Wmo vervoer bedoeld. De aard van de 35 reacties en de forse terugloop in gebruik van het Wmo vervoer vraagt om aanpassing van het huidige voorwaarden. Daarbij is het moeilijk voorspelbaar wat het effect van een maatregel zal zijn. Uit reacties van de verschillende betrokken partijen lijkt het volgende advies een redelijk alternatief, waarbij het oorspronkelijke doel wél wordt behaald.

Advies:

- Een reizigersbijdrage van € 0,30 per km. van de Wmo reiziger te vragen;
- per rit een opstaptarief van € 1,00 van de Wmo reiziger te vragen;
- de Wmo reiziger toestaan om:
 - voor een rit naar het ziekenhuis één begeleider gratis mee te laten reizen;
 - bij noodzakelijk gebruik van een rolstoel één begeleider gratis mee te laten reizen;
 - eigen (pleeg) kinderen gratis tot en met 16 jaar mee te laten reizen;

- van andere personen die met de Wmo reiziger meereizen (en op de zelfde locatie in- en uitstappen als de Wmo reizigers) een bijdrage te vragen van € 0,30 per km en een opstaptarief van € 1,00 per rit;
- bij de cliënten die de vervoerskosten echt niet kunnen betalen, wordt maatwerk geleverd;
- de maximale ritafstand te handhaven op 30 km per rit. Immers, als Wmo reiziger langere reizen maken is Valys een adequate voorliggende voorziening.

Wij verwachten dat we met dit voorstel, op basis van de ontwikkeling van de kosten in januari en februari, de voorgestelde bezuiniging gaan realiseren.

Over de effecten van het invoeren van bovenstaande maatregelen wordt u 6 maanden na de invoering ervan geïnformeerd.

Rechtmatigheid

In de verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Opsterland 2020, wordt bovenstaande vastgelegd in artikel 19 en artikel 34. Daarmee is de rechtmatigheid van de invoering van de maatregel geborgd. In artikel 34 vervangt de reizigersbijdrage de eigen bijdrage die de Wmo cliënt op basis van het abonnementstarief verschuldigd zou zijn. Deze verordening wordt voorgelegd aan de gemeenteraad in de vergadering van 8 juni 2020.